

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÉHO KOMISÁRA**Valdis DOMBROVSKIS****Hospodárstvo a produktivita, vykonávanie a zjednodušenie****1. Všeobecná spôsobilosť, európska angažovanosť a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisára a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispejete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky vo svojom portfóliu? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla sponchybníť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Vo februári 2022 sa Európska únia (EÚ) zobudila na kontinente do vojnového rána, ktoré priniesla ruská brutálna a nevyprovokovaná agresia proti Ukrajine. Uvedomili sme si krehkosť mieru a európskej bezpečnosti. Bol to zvlášť brutálny šok pre obyvateľov môjho rodného Lotyšska, ale aj pre obyvateľov dvoch ďalších pobaltských štátov, ktoré majú po druhej svetovej vojne stále živú spomienku, ako boli ponechaní v šedej zóne. Preto je pre mňa venovať svoje vedomosti, skúsenosti a energiu do posilňovania európskeho projektu a jeho hodnôt otázkou hlbokého presvedčenia, ktoré vychádza z geopolitickej reality môjho domovského regiónu. Preto som ako výkonný podpredseda Komisie presadzoval neochvejnú podporu Ukrajine. Lotyšsko tento rok oslávilo 20. výročie svojho členstva v EÚ. Bol by som rád, keby moja krajina zostala v tomto spoločenstve hodnôt spolu so 450 miliónmi Európanov žijúcich v slobode a prosperite. Práve s týmto poslanstvom som v roku 2024 v Lotyšsku kandidoval a získal mandát vo voľbách do Európskeho parlamentu. Viedol som našu stranu na silne proeurópskej kandidátnej listine s dvoma hlavnými prioritami: posilniť bezpečnosť EÚ a zvýšiť konkurencieschopnosť EÚ. Tak ma lotyšskí voliči poverili demokratickým mandátom pracovať na silnejšej Európskej únii. Mojou rozhodujúcou motiváciou a povinnosťou je splniť toto poverenie.

Európska únia dnes potrebuje odolné a konkurencieschopné hospodárstvo, ktoré jej pomôže držať sa svojich hodnôt a odolávať vnútorným otrasom a vonkajším tlakom. Preto je pre mňa mimoriadnou čťou byť nominovaný za dezinovaného komisára pre hospodárstvo a produktivitu a dezinovaného komisára pre vykonávanie a zjednodušovanie. V súlade s tým, čo som dôsledne robil pri plnení mojich úloh v minulosti, sa budem usilovať o solídnu spoluprácu s Európskym parlamentom a členskými štátmi EÚ s cieľom podporiť možnosti, ktorými sa uvoľní rastový potenciál EÚ, prilákajú sa investície a zabezpečia sa zdravé a rastové makroekonomické politiky krajín EÚ.

Hospodárske portfólio bude kľúčom k plneniu strategických cieľov EÚ, ako je zvýšenie našej konkurencieschopnosti a zároveň zachovanie nášho sociálneho trhového hospodárstva. Na to budeme potrebovať primerané súkromné a verejné financovanie.

Hospodárstvo EÚ bude prosperovať len vtedy, ak bude založené na silných základoch: vzhľadom na ciele revidovanej správy hospodárskych záležitostí EÚ budem napomáhať plnenie Paktu stability a rastu, aby sa zachovala fiškálna udržateľnosť aj investície, ktoré podporujú produktivitu a rast.

Kľúčovú úlohu pri ďalšom zlepšovaní súdržnosti a koordinácie hospodárskych a sociálnych politík EÚ a členských štátov bude zohrávať európsky semester. Spolu s kolegami zabezpečím zodpovednú a rýchlu implementáciu nástroja NextGenerationEU a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Ten bude do konca roka 2026 hlavným nástrojom na stimulovanie kľúčových reforiem a investícií. Za prioritu budem považovať vývoj nového nástroja na koordináciu konkurencieschopnosti, pričom zohľadním odporúčania Draghiho správy.

Vykonávanie a zjednodušovanie pracovných okruhov bude mať zásadný význam aj pre posilnenie konkurencieschopnosti EÚ. Naším zámerom by malo byť zníženie byrokracie a poskytnutie väčšieho priestoru európskym podnikom, najmä tým malým a stredným, pri súčasnom zachovaní politických cieľov prijatých právnych predpisov. Budem sa teda usilovať o zníženie administratívnej záťaže a záťaže spojené s vykazovaním, o odstránenie protichodných ustanovení z rôznych právnych predpisov, o zjednodušenie a uľahčenie vykonávania a o zlepšenie presadzovania práva EÚ pri súčasnom zachovaní našich politických cieľov a nesúhlasu s dereguláciou. Pokiaľ ide o nové návrhy, zabezpečím, aby boli úplne v súlade so zásadami lepšej tvorby práva Komisie a aby sa do nich dôkladne premietli hľadiská MSP a konkurencieschopnosti.

Zaväzujem sa vybudovať rodovo vyvážený tím a posilniť postavenie žien, aby sa im na pracovisku darilo. Ako komisár EÚ pre obchod som podporil začlenenie prvej samostatnej kapitoly EÚ o obchode a rodovej rovnosti do dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Čile. V budúcnosti zabezpečím, aby bol európsky semester aj naďalej dôležitým nástrojom na uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti pri formovaní hospodárskych a sociálnych politík v Európe. Som pripravený organizovať politické dialógy s mládežou, ako uviedla predsedníčka vo svojich usmerneniach, s tým, že začneme už v prvých 100 dňoch mandátu nového kolégia. Zabezpečím, aby sa pri príprave politických iniciatív zohľadňovali názory mladých ľudí.

Mám dlhodobé politické skúsenosti vo všetkých inštitúciách EÚ. V súčasnej Komisii som pôsobil ako výkonný podpredseda pre hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí, a ako komisár pre obchod. V týchto úlohách som dohliadal na reformu rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ, európskeho semestra a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Presadzoval som obchodnú politiku EÚ založenú na troch pilieroch: i) na asertívnych opatreniach, ak dôjde k zneužitiu otvorenosti EÚ, a súbore nových autonómnych nástrojov; ii) na racionalizácii udržateľnosti v našej obchodnej politike a začlenení najmodernejších ustanovení o udržateľnosti do našich nových obchodných dohôd; a iii) na zachovaní otvorenosti EÚ voči voľnému a spravodlivému obchodu, ako aj podpore EÚ pre globálne obchodné pravidlá a reformu WTO.

V Junckerovej Komisii (2014 – 2019) som bol podpredsedom pre hospodárstvo a sociálny dialóg. V rokoch 2016 až 2020 som pôsobil ako európsky komisár pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov. IV Lotyšsku som pôsobil ako predseda vlády v troch po sebe nasledujúcich vládach, od marca 2009 do januára 2014. V rokoch 2004 – 2009 som bol poslancom Európskeho parlamentu, kde som bol členom Výboru pre rozpočet a náhradným členom Výboru pre hospodárske a menové veci. Tento rok som bol po štvrtýkrát zvolený za poslanca Európskeho parlamentu. Trikrát (v rokoch 2002, 2010 a 2011) som bol zvolený za poslanca lotyšského parlamentu (Saeima) a v rokoch 2002 – 2004 som pôsobil ako minister financií.

Zaväzujem sa, že budem naďalej plne rešpektovať povinnosti týkajúce sa nezávislosti a čestnosti, nestrannosti a dostupnosti tak, ako sú vymedzené v článku 17 ods. 3 ZEÚ a v článku 245 ZFEÚ, ako aj povinnosť služobného tajomstva podľa článku 339 ZFEÚ. Čestne vyhlasujem, že budem dodržiavať etické normy stanovené v uvedených článkoch a v Kódexe správania členov Komisie. Vyplnil som vyhlásenie o záujmoch, zverejnil som ho a v prípade akýchkoľvek zmien ho budem aktualizovať. Takisto sa zaväzujem, že sa budem vyhýbať akejkolvek pozícií alebo situácií, ktorá by mohla spochybniť moju nezávislosť, nestrannosť a dostupnosť pre Komisiu. Zdržím sa zastávania akejkolvek inej verejnej funkcie a vykonávania akejkolvek inej platenej alebo neplatenej profesijnej činnosti. Zaväzujem sa, že budem informovať predsedníčku Komisie, ak by vznikla situácia, ktorá by mohla predstavovať možný konflikt záujmov pri výkone mojich úradných povinností.

2. Riadenie portfólia a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete riadne informovať Parlament o svojej činnosti, ako aj o činnosti svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké konkrétne záväzky ste pripravený prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, ako aj o transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravený včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Ak ma Európsky parlament (EP) potvrdí vo funkcii komisára, bude mi čťou obnoviť svoj záväzok, že s ním budem naplno spolupracovať a viesť dialóg. Táto spolupráca sa rozšíri na rôzne fázy tvorby politík, legislatívne a vykonávacie procesy, ako aj širší politický dialóg. Zabezpečím tiež, aby bol EP pravidelne a na rovnakom základe ako Rada informovaný o najnovšom vývoji spisov v mojom portfóliu a aby sa v politických procesoch náležite zohľadňovali jeho stanoviská.

Preto sa predovšetkým zaväzujem plne rešpektovať práva a výsady Parlamentu v legislatívnych procesoch. Považujem to za mimoriadne dôležité pre demokratickú legitimitu európskeho projektu, ako aj pre rýchly a riadny legislatívny proces. Budem sa zúčastňovať na dialógoch a v tomto zmysle s Európskym parlamentom aktívne komunikovať.

Pevne verím, že k čoraz užšej spolupráci medzi Parlamentom a Komisiou povedie aj naše úsilie o zjednodušenie, konsolidáciu a kodifikáciu pravidiel EÚ. Zároveň bude kľúčové zabezpečiť riadne vykonávanie práva EÚ. Právne predpisy sú vždy len také dobré ako spôsob, akým sa uplatňujú v praxi, a mnohé riešenia nových alebo opakujúcich sa problémov možno nájsť len správnym uplatňovaním platných pravidiel.

Mojím druhým záväzkom preto je vytvoriť spolu najlepší postup spolupráce Parlamentu a Komisie na zlepšovaní vykonávania pravidiel, politik a cieľov EÚ a na zjednodušovaní našich právnych predpisov pri plnom rešpektovaní našich príslušných právomocí. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem čerpať spätnú väzbu zainteresovaných strán o tom, čo funguje a čo nie, z pravidelných dialógov mojich kolegov o vykonávaní. Bude to príležitosť zhodnotiť pokrok vo vykonávaní a určiť oblasti, ktoré si vyžadujú väčšiu pozornosť, aby im naše právne predpisy prinášali tie výhody, ktoré majú.

Po tretie, budem sa zúčastňovať na štruktúrovaných dialógoch s príslušným(-i) parlamentným(-i) výborom(-mi) s cieľom načrtnúť ďalší postup pre uznesenia podľa článku 225 ZFEÚ. Pod vedením komisára pre medziinštitucionálne vzťahy a transparentnosť budem tak, ako v súčasnom funkčnom období, plniť záväzok Komisie, že bude na tieto uznesenia reagovať legislatívnymi návrhmi v plnom súlade so zásadami subsidiarity, proporcionality a lepšej tvorby práva.

Po štvrté, budem sa zúčastňovať na plenárnych zasadnutiach a v rámci našich pravidelných dialógov spolupracovať s príslušnými výbormi Európskeho parlamentu. Budem odpovedať na *ad hoc* žiadosti v oblastiach ako vykonávanie rámca správy hospodárskych záležitostí, európsky semester, budúci nástroj na koordináciu konkurencieschopnosti a vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Budem informovať Parlament o výsledkoch mnohostranného dohľadu a diskutovať o politických usmerneniach, ktoré Komisia vydala pre členské štáty. Budem sa naďalej zúčastňovať na pravidelných dialógoch o semestri a Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a na výzvu vystúpim pred Európskym parlamentom v diskusii o rozhodnutiach a odporúčaní Rady v rámci postupu pri nadmernom deficite.

Po piate, v súlade s ustanoveniami uvedenými v každom právnom akte zabezpečím transparentnosť a informačný tok s Európskym parlamentom. Výmena informácií bude v priebehu nasledujúcich piatich rokov vychádzať z osvedčených postupov, ktoré sa zaviedli počas funkčného obdobia 2019 – 2024, keď mali Parlament a Rada k dispozícii vždy v tom istom čase rovnaké informácie. Napríklad od vzniku Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Komisia poskytla Parlamentu viac ako 260 dokumentov vrátane predložených a upravených plánov obnovy a odolnosti, ich posúdení Komisiou a informácií poskytnutých Hospodárskemu a finančnému výboru v súvislosti so žiadosťami o platbu.

Na záver by som rád povedal, že úzky dialóg a spolupráca s Európskym parlamentom budú mať počas nasledujúcich piatich rokov mimoriadny význam, a to tak pre riešenie nových a rastúcich potrieb, ako aj pre dosiahnutie hmatateľných výsledkov v úsilí o zjednodušenie a uplatňovanie platných pravidiel. Tieto otázky považujem za spoločnú zodpovednosť všetkých inštitúcií EÚ.

Otázky Výboru pre hospodárske a menové veci

3. Vykonávanie reformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí

Ako, vzhľadom na nadobudnutie účinnosti revidovaného rámca správy hospodárskych záležitostí, v praxi zabezpečíte rovnaké zaobchádzanie s členskými štátmi a zároveň budete plne, nestranne a nezávisle od akéhokoľvek politického vplyvu presadzovať pravidlá správy hospodárskych záležitostí Únie? Ako plánujete zabezpečiť zdravé a udržateľné verejné financie a zároveň podporovať udržateľný a inkluzívny rast prostredníctvom investícií a reforiem, najmä vzhľadom na rozmanité hospodárske podmienky a zvýšenú úroveň dlhu jednotlivých členských štátov?

Keďže pochádzam z malého členského štátu, dôležitosť rovnakého zaobchádzania vnímam obzvlášť citlivo. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, som plne odhodlaný uplatňovať revidovaný rámec správy hospodárskych záležitostí súdržne a nestranne a presadzovať pravidlá dôveryhodným a transparentným spôsobom. Chcel by som

takisto pripomenúť, že vykonávanie reformovaného rámca sa bude aj naďalej opierať o vysokokvalitné a nezávislé európske štatistiky, ktoré poskytuje Eurostat.

Revidovaný rámec obsahuje niekoľko prvkov, ktoré dávajú do súladu potrebu zabezpečiť udržateľnosť dlhu a potrebu investícií a reforiem na podporu udržateľného a inkluzívneho rastu.

Po prvé, rámec zohľadňuje konkrétnu situáciu každého členského štátu. Zavádza sa ním prístup založený na rizikách, pri ktorom sa rozlišuje medzi členskými štátmi na základe ich individuálnej makrofiškálnej situácie v transparentnom spoločnom rámci. Vďaka viacročným a diferencovaným postupom fiškálnych úprav sa zabezpečí, že sa bude postupne realisticky znižovať verejný dlh, že sa dlhy priblížia k obozretnej úrovni a aj na nej zostanú a že sa deficity znížia pod úroveň 3 % HDP a zostanú pod ňou. Pre členské štáty s nízkymi výzvami v oblasti fiškálnej udržateľnosti budú požiadavky na úpravu menej náročné, alebo dokonca žiadne požiadavky existovať nebudú, a to v závislosti od ich individuálnej situácie.

Po druhé, a to je relevantné najmä pre členské štáty s výraznejšími fiškálnymi výzvami, rámec poskytuje možnosť využiť dlhšie obdobie prispôsobovania, ak sa to opiera o reformy a investície, ktoré zvyšujú rastový potenciál a fiškálnu udržateľnosť a reagujú na spoločné priority EÚ.

Po tretie, nový rámec chráni vnútroštátne výdavky na spolufinancovanie programov financovaných EÚ vylúčením týchto výdavkov z hlavného ukazovateľa fiškálneho monitorovania. To znamená, že členské štáty môžu zvýšiť svoje vnútroštátne výdavky na spolufinancovanie programov financovaných EÚ s cieľom podporiť investičné projekty bez toho, aby to malo vplyv na dodržiavanie fiškálnych pravidiel.

Revidovaný rámec zahŕňa niekoľko ďalších prvkov, ktoré podporia nestranné vykonávanie a dôveryhodné presadzovanie. Väčší priestor pre členské štáty na stanovenie vlastných fiškálnych, reformných a investičných stratégií ide ruka v ruku s posilnením a so zjednodušením postupov presadzovania práva. Okrem toho bude vykonávanie založené na jedinom operačnom ukazovateli, čím sa uľahčí posudzovanie súladu s pravidlami.

Som a aj naďalej budem odhodlaný pravidelne a štruktúrované zapájať Európsky parlament do procesov fiškálneho dohľadu a do širšieho rámca európskeho semestra v súlade s existujúcimi ustanoveniami o transparentnosti a zodpovednosti.

4. Investície a konkurencieschopnosť

Kedže Nástroj Európskej únie na obnovu sa ukončí koncom roka 2026, ako bude nová Komisia riešiť obrovský dopyt po verejných investíciách, ako aj po riešení medzery v produktivite EÚ bez toho, aby sa znížili rozpočtové zdroje v iných dôležitých oblastiach? Ako plánujete zvýšiť konkurencieschopnosť a produktivitu hospodárstva EÚ? Ako k podpore prispeje ohlásený Európsky fond pre konkurencieschopnosť?

Zelená a digitálna transformácia, realizácia spoločných priorít EÚ vrátane obrany a bezpečnosti a výzva týkajúca sa zvýšenia rastu produktivity EÚ – to všetko si vyžaduje veľmi vysoké investície. Hoci sa na väčšinu tohto úsilia budú musieť použiť súkromné finančné prostriedky, kľúčovú úlohu budú zohrávať aj verejné zdroje, a to aj na úrovni EÚ prostredníctvom súčasného a budúceho viacročného finančného rámca (VFR). Verejné investície budú potrebné na financovanie výdavkov na infraštruktúru a najmä na zásahy v oblastiach, v ktorých súkromné subjekty samy osebe investujú málo, ako je základný výskum, radikálne inovácie a rozsiahle celoeurópske projekty alebo zručnosti. Verejné finančné prostriedky sa môžu a mali by sa použiť na usmerňovanie a podporu súkromných investícií do našich spoločných cieľov a na odstraňovanie rizika týchto investícií. Aj v tejto oblasti bude skupina Európskej investičnej banky a finančné inštitúcie, ako je Európska banka pre obnovu a rozvoj, ako aj národné podporné banky, zohrávať rozhodujúcu úlohu pri stimulácii a získavaní súkromných investícií na podporu politických cieľov a nových priorít EÚ.

Musíme takisto zabezpečiť, aby sa zaviedli správne reformy a rámcové podmienky. Nová Komisia má preto v úmysle zamerať sa na stimuláciu verejných a súkromných investícií a na zvýšenie produktivity. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem k tomuto úsiliu prispievať.

Mojou prvou prioritou bude ďalej pracovať na zabezpečení úplného vyplatenia finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti do konca roka 2026. Týmto spôsobom budem naďalej aktívne podporovať členské štáty pri zavádzaní reforiem a realizácii investícií. Komisia bude zároveň spolupracovať s členskými štátmi na urýchlení čerpania prostriedkov z existujúcich kohéznych fondov, ktoré poskytnú verejné zdroje na investície po roku 2026.

Po druhé, ako som zdôraznil v otázke 1, zabezpečím dôveryhodné a nestranné uplatňovanie nových fiškálnych pravidiel. V porovnaní so starými pravidlami sú priaznivejšie pre zvyšovanie verejných investícií a obsahujú stimuly pre reformy. Ak zabezpečíme, aby sa náš nový fiškálny rámec uplatňoval správne, môžeme členským štátom pomôcť udržať náklady na financovanie nízke. To je rozhodujúce pre verejné a súkromné investície.

Po tretie, vo funkcii komisára zodpovedného za zjednodušenie a vykonávanie prispejem k vytvoreniu predvídateľného a podnikateľsky priaznivejšieho regulačného prostredia a zároveň budem pokračovať v úsilí o dvojakú transformáciu. Predvídateľný a primeraný právny rámec je nevyhnutný na stimulovanie súkromných investícií a inovácií, ktoré sú predpokladom rastu produktivity.

Po štvrté, rozpočet EÚ bude aj naďalej dôležitým katalyzátorom európskej konkurencieschopnosti. Musíme ho však zjednodušiť. Budúci viacročný finančný rámec sa bude musieť navrhnuť na základe poznatkov získaných zo súčasného rozpočtu – najmä s cieľom zlepšiť jednoduchosť, flexibilitu, rýchlosť a strategické zameranie a zároveň zachovať konvergenciu v EÚ.

V tejto súvislosti Komisia vytvorí Európsky fond pre konkurencieschopnosť, v rámci ktorého sa bude investovať do inovácií a technológií, ktoré budú v budúcnosti formovať naše hospodárstvo a riadiť naše transformácie. Konkurencieschopnosť Európy a jej pozícia v pretekoch o dosiahnutie čistého a digitálneho hospodárstva bude závisieť od začatia nového veku inovácií a vynaliezavosti. To si vyžaduje, aby sa výskum a inovácie, veda a technológie stali stredobodom nášho hospodárstva a aby sa zabezpečilo, že sa využijú v priemyselnom rozsahu. Na dosiahnutie tohto cieľa musia byť naše nástroje vhodné na daný účel. V súčasnosti sú výdavky EÚ vrátane výdavkov na konkurencieschopnosť rozptýlené do príliš veľkého počtu programov a výdavkových nástrojov. To vedie k množstvu rôznych požiadaviek na príjemcov, prekrývajúcim sa povinnostiam vykazovania a ťažkostiam pri efektívnom kombinovaní financovania, ako sa uvádza aj v Draghiho správe.

Z budúceho Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť sa bude investovať do strategických technológií a odvetví – od umelej inteligencie po vesmír, od čistých technológií po biotechnológie – s cieľom zabezpečiť ich vývoj a výrobu v Európe. Bude musieť využiť stimulujúcu silu rozpočtu EÚ, aby sa lepšie využili súkromné investície do našich spoločných cieľov a odstránili riziká týchto investícií. Pri zriaďovaní tohto nového fondu môže Komisia vychádzať zo skúseností, ktoré získala pri minulých a súčasných nástrojoch. Kľúčové je nadviazať na toto úspešné celouijné partnerstvo so súkromným sektorom s cieľom zmobilizovať ďalšiu významnú podporu pre naše hospodárstva, a to v úzkej koordinácii najmä so skupinou EIB, EBOR a národnými podpornými bankami.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, v spojení s týmto novým fondom vytvorím nástroj na koordináciu konkurencieschopnosti, ako sa navrhuje v Draghiho správe, aby sa celouijné ciele v oblasti konkurencieschopnosti premietli do koordinovaných vnútroštátnych politík a politík EÚ a aby sa zabezpečilo verejné a súkromné financovanie každej strategickej priority. Cieľom tohto nástroja je posilniť koherentnosť medzi investičnou kapacitou EÚ a vnútroštátnymi politikami v členských štátoch; zosúladiť ich s cieľom dosiahnuť súbor spoločných priorít tak, aby sa navzájom posilňovali. Tým by sa zabezpečila väčšia istota, predvídateľnosť a rozsah na jednotnom trhu, znížila by sa fragmentácia a pomohlo by to zmobilizovať masívne investície potrebné na účely programu konkurencieschopnosti EÚ.

V úzkej spolupráci s ostatnými členmi kolégia budeme uvažovať o najlepšom spôsobe, ako by tento nový nástroj mohol dopĺňať a posilňovať existujúce nástroje riadenia na monitorovanie a usmerňovanie investícií a reforiem na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, a podľa možnosti prispievať k ich zefektívneniu. Mám na mysli napríklad výročnú správu o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti, digitálne desaťročie a rámec riadenia energetickej únie a opatrení v oblasti klímy. Zabezpečíme, aby nový nástroj dobre fungoval spolu s európskym semestrom, ktorý slúži na koordináciu hospodárskych politík a politík zamestnanosti, aby sa vytvárali synergie a predchádzalo prekrývaniu.

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ukázal, že je výhodné kombinovať reformy s investíciami a vyplácať prostriedky na základe dosiahnutia vopred stanovených výstupov a výsledkov, a nie na základe skutočne vynaložených nákladov. Vďaka tomuto prístupu založenému na výkonnosti sa výrazne zrýchliло zavádzanie dôležitých reforiem v členských štátoch. Podpora, ktorú Komisia poskytla členským štátom, a to aj prostredníctvom Nástroja technickej podpory, bola dôležitá na posilnenie ich schopnosti realizovať reformy. To bude mať význam aj v nasledujúcich rokoch, keďže niektoré reformy sú nevyhnutné na vytvorenie rámcových podmienok na dosiahnutie vyššieho rastu produktivity v budúcnosti. Napríklad tie, ktoré napomáhajú k priaznivejšiemu podnikateľskému prostrediu, poskytujú stimuly na realizáciu investícií a inovačných činností a uľahčujú presun zdrojov do odvetví s vysokou produktivitou. Zároveň budeme musieť vynaložiť ďalšie úsilie, aby sa ďalej znižovala administratívna záťaž spojená s využívaním fondov EÚ, a to aj v prípade Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

A napokon, ak budem potvrdený vo funkcii komisára, zameriam sa na to, aby moje útvary prispievali k analýze, ktorá je základom programu konkurencieschopnosti EÚ, a úzko spolupracovali s ostatnými útvarmi. Na to, aby Európa opäť získala konkurenčnú výhodu, musíme stanoviť a realizovať ucelený program reforiem a investícií na všetkých úrovniach: regionálnej, národnej a celoúnijnej. Európsky semester a nový nástroj na koordináciu konkurencieschopnosti sú dôležitými nástrojmi na zabezpečenie takejto súdržnosti politík.

5. Európsky semester

Aký je Váš postoj k zameraniu a cieľom európskeho semestra vrátane koordinácie hospodárskych politík a udržateľnej konvergencie hospodárskej výkonnosti členských štátov, zásad Európskeho piliera sociálnych práv a cieľov Európskej zelenej dohody, ako aj k demokratickému dohľadu nad ním? Ako bude Komisia pokračovať v začleňovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja do európskeho semestra, ako bolo oznámené vo Vašom poverovacom liste, ako aj do rámca sociálnej konvergencie? Aká by bola interakcia medzi ohláseným rámcom koordinácie konkurencieschopnosti a európskym semestrom?

Európsky semester sa osvedčil ako flexibilný a prispôsobivý rámec na koordináciu našich politík a rýchlu reakciu na zmeny v hospodárskych podmienkach, v podmienkach v oblasti zamestnanosti a sociálnych podmienkach. Naša koordinácia v rámci semestra sa bude aj naďalej zameriavať na ciele Únie v oblasti udržateľného a inkluzívneho rastu a zamestnanosti, pričom jej jadrom bude konkurencieschopnosť, prosperita, udržateľnosť a sociálna spravodlivosť.

Európsky semester od roku 2018 integruje a monitoruje vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv, ktorý slúži ako kompas pri dosahovaní lepších pracovných a životných podmienok v celej Európe. Tento prístup ďalej posilňuje dôraz na sociálnu súdržnosť, rovnosť a udržateľný rozvoj vo všetkých členských štátoch. Revidovaný rámec správy hospodárskych záležitostí prijatý na jar minulého roku kladie väčší dôraz na reformy a investície, ktoré sa týkajú spoločných priorít EÚ vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, čím sa ďalej posilňuje jeho úloha.

Do cyklu európskeho semestra 2024 sme začlenili aj zásady rámca sociálnej konvergencie s cieľom posilniť posudzovanie rizík pre vzostupnú sociálnu konvergenciu v členských štátoch. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem pokračovať v monitorovaní pokroku pri uplatňovaní zásad Európskeho piliera sociálnych práv na základe sociálneho prehľadu a s použitím rámca sociálnej konvergencie. Tieto zásady sú takisto súčasťou nového rámca makroekonomického riadenia, ktorý bol upravený tak, aby zabezpečoval udržateľnosť verejných financií, a aby táto fiškálna politika prispievala ku konkurencieschopnosti, k rastu a prosperite, a to aj prostredníctvom prepojenia fiškálnych cieľov s reformami a investíciami.

Komisia začlenila ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja do svojich politík a do rámca európskeho semestra od cyklu 2020. Odráža to záväzok Únie plniť Agendu 2030 vo všetkých príslušných politikách s cieľom udržateľným spôsobom podporovať hospodársku a sociálnu prosperitu v Európe. Pri posudzovaní hospodárskej výkonnosti, identifikácii štrukturálnych výziev a vypracovaní politických odporúčaní nám ako kompas slúžia a budú slúžiť ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Okrem toho bolo a aj naďalej bude nevyhnutné, aby sa monitorovanie plnenia cieľov udržateľného rozvoja na úrovni Európskej únie opieralo o spoľahlivé štatistické ukazovatele a informácie poskytované Eurostatom. V nadchádzajúcich rokoch sa v rámci aktualizácie európskeho systému národných a regionálnych účtov do štatistických údajov EÚ výraznejšie začlení hľadisko sociálneho blahobytu a environmentálnej udržateľnosti. Ak budem potvrdený vo funkcii, zabezpečím, aby Komisia naďalej posudzovala pokrok EÚ a členských štátov pri plnení cieľov udržateľného rozvoja.

Čoraz väčší vplyv zmeny klímy a zhoršovania životného prostredia na našu spoločnosť si vyžaduje nepretržité a rozhodné politické opatrenia. Vykonávanie Európskej zelenej dohody preto zostáva hlavným cieľom budúcej Komisie a my sa snažíme splniť ciele, ktoré sme si spoločne stanovili. Tým, že koordinujeme politiky v rámci európskeho semestra, sme pomohli nasmerovať príslušné oblasti politiky k dosiahnutiu našich cieľov v oblasti klímy. Európsky semester napríklad podporil reakcie v príslušných oblastiach politiky zamerané na energetickú transformáciu a identifikoval konkrétne potreby členských štátov v oblasti reforiem a investícií, pričom riešil dlhodobé aj nové výzvy, ako sú rastúce ceny energie, celková energetická efektívnosť, infraštruktúra obnoviteľných zdrojov energie a energetická infraštruktúra, adaptácia na zmenu klímy a ochrana nášho životného prostredia a zdrojov. Som odhodlaný zabezpečiť, aby zelená transformácia zostala kľúčovým rozmerom stratégie konkurencieschopnosti EÚ, ktorý bude v súlade so silnejším rastom produktivity a sociálnou spravodlivosťou a bude sa opierať o stabilné makroekonomické prostredie.

Nástroj na koordináciu konkurencieschopnosti posilní súdržnosť medzi investičnou kapacitou EÚ a vnútroštátnymi politikami členských štátov tým, že ich zosúladí na základe spoločného súboru priorít, aby sa navzájom posilňovali, ako som uviedol vo svojej odpovedi na otázku 4.

A napokon, čo je dôležité, kľúčovú úlohu plní zodpovednosť a demokratická kontrola koordinácie politik a makroekonomický dohľad. Cieľom európskeho semestra je venovať sa otázkam spoločného záujmu, riešiť najnaliehavejšie výzvy a zvýšiť pripravenosť a odolnosť našej Únie. Jeho skutočná hodnota spočíva v tom, že si dáva priestor na vypočutie zainteresovaných strán a koná v najlepšom záujme Európy. Ak preto chceme dosiahnuť zmysluplné zmeny v oblastiach, ktoré sú pre našich občanov najdôležitejšie, je nevyhnutné spolupracovať s našimi sociálnymi partnermi a občianskymi spoločnosťami, najmä s mladými Európanmi. Skutočný dialóg s členskými štátmi a regiónmi v príslušných oblastiach politiky, najmä pri riešení zložitých výziev a reforiem, ktoré si vyžadujú čas, je rozhodujúci pre účinné vykonávanie v praxi. Zabezpečenie zodpovednosti členských štátov za politické odporúčania má naďalej zásadný význam v záujme dosiahnutia skutočných reforiem a skutočnej zmeny a prosperity pre občanov. Zabezpečím, aby sa s členskými štátmi a so zainteresovanými stranami viedli dialógy nielen o zistených výzvach, ale aj o opatreniach v príslušných oblastiach politiky, ktoré by sa mohli zaviesť na ich riešenie. Som odhodlaný posilniť technické a politické misie do členských štátov, aby sa ešte zlepšila spolupráca a posilnila účinnosť politických odporúčaní. Okrem toho, ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem sa venovať podpore úzkeho dialógu medzi Komisiou a Európskym parlamentom o správe hospodárskych záležitostí. Európsky semester ponúka vynikajúcu príležitosť na úzku spoluprácu v oblasti hospodárskej politiky, politiky zamestnanosti a sociálnej politiky.

Otázky Výboru pre právne veci

6. Zníženie administratívnej záťaže a záťaže spojenej s vykazovaním

V poverovacom liste sa od Vás žiada, aby ste predložili návrhy na zníženie administratívnej záťaže a záťaže spojenej s vykazovaním, ktorá vyplýva z právnych predpisov a politik EÚ, a aby ste dohliadali na vykonávanie kontroly vhodnosti z hľadiska MSP a konkurencieschopnosti. Podľa Vás: i) aké sú hlavné administratívne povinnosti a povinnosti spojené s vykazovaním, ktoré v súčasnosti bránia konkurencieschopnosti európskych MSP, a ii) aké kroky, pokiaľ ide o digitalizáciu, zefektívnenie a zjednodušenie existujúcich povinností, by sa mali prijať s cieľom znížiť túto záťaž na základe dôkazov a bez ohrozenia cieľov udržateľnosti?

Nadmerná administratívna záťaž sťažuje vykonávanie právnych predpisov a programov EÚ všetkým používateľom – verejným orgánom, podnikom, organizáciám občianskej spoločnosti aj občanom. Brzdí najmä produktivitu a investície podnikov a znižuje schopnosť Európy prilákať zahraničné investície, spoločnosti a talenty.

Európa dnes čelí výzve v oblasti konkurencieschopnosti, ktorá si vyžaduje, aby sme sa kriticky a komplexne pozreli na to, ako pravidlá EÚ ovplyvňujú schopnosť podnikov, najmä MSP, pôsobiť, získať prístup k financovaniu, investovať, inovovať a rozširovať svoje činnosti v Európe. Musíme vytvoriť jednoduchšie regulačné prostredie, ktoré je priaznivejšie pre podniky, a to bez toho, aby sme ohrozili naše ciele v príslušných oblastiach politiky a normy. Právne predpisy EÚ musia byť ľahšie uplatniteľné v praxi. To si vyžaduje aj lepšie zohľadnenie vplyvu právnych predpisov EÚ na dodávateľské reťazce, najmä na MSP. V uplynulých rokoch sme prijali právne predpisy zamerané na veľké spoločnosti, ale v praxi sa povinnosti vzťahujú aj na MSP. Ide o kľúčovú a komplexnú horizontálnu otázku, na ktorej chcem v prípade potvrdenia vo funkcii komisára pracovať spolu s Parlamentom.

Na dosiahnutie týchto cieľov budem koordinovať prácu svojich kolegov komisárov v oblasti znižovania záťaže, vykonávania a zjednodušenia. Nadviažeme na politické usmernenia predsedníčky von der Leyenovej a kriticky sa pozrieme na celé *acquis*. Zabezpečím, aby sme sa v prvom rade zamerali na hlavné priority uvedené v Draghiho a Lettovej správe a v nedávnych konzultáciách Komisie. V tejto súvislosti budem spolupracovať aj s výkonným podpredsedom pre prosperitu a priemyselnú stratégiu na odstraňovaní početných prekážok, ktoré sú zodpovedné za pretrvávajúcu rozdrobenosť jednotného trhu a bránia MSP v raste a rozširovaní ich činností v Európe.

Ak budem potvrdený vo funkcii, urýchlene zavediem nové nástroje na zjednodušenie a vykonávanie uvedené v politických usmerneniach (pozri aj odpovede na otázky 7 a 11). Zabezpečím, aby tieto nástroje boli orientované na používateľa. Budem podporovať svojich kolegov, aby vykonali záťažový test *acquis*, za ktoré sú zodpovední, a snažili sa odstrániť zastarané, duplicitné, nadbytočné a neúčinné pravidlá vrátane požiadaviek na vykazovanie. Budem presadzovať dodržiavanie vysokých štandardov, lepšiu reguláciu, rešpektovanie zásad proporcionality a subsidiarity. Vždy budem vychádzať z dôkladnej analýzy a zo spätnej väzby od spoločností vrátane MSP a zainteresovaných strán.

Výsledkom bude súbor cielených opatrení na zjednodušenie v celých častiach *acquis* EÚ. Niektoré z týchto opatrení budú mať legislatívny charakter, zatiaľ čo iné budú pozostávať z technických vysvetlení a usmernení. Aj európske orgány a agentúry budú vyzvané, aby prispeli k tomuto úsiliu. Postupom času sa tak zabezpečí, že sa naše právne predpisy budú ľahšie vykonávať a budú lepšie podporovať udržateľný rast, konkurencieschopnosť a spoločnú prosperitu v Európe.

Pokiaľ ide o digitalizáciu, som plne odhodlaný využiť jej potenciál: umelá inteligencia, štandardizácia a automatizácia údajov sú základnými prostriedkami na minimalizáciu regulačného zaťaženia. Budem dbať na to, aby nové návrhy Komisie vychádzali zo zásad „digitálne služby ako štandard“ a „jedenkrát a dost“, aby sa v budúcnosti minimalizovala administratívna záťaž. Pri záťažových testoch existujúcich právnych predpisov budeme venovať veľkú pozornosť aj zavádzaniu digitálnych riešení, ktoré nahradia papierové dokumenty. Mojim cieľom bude nahradiť vykazovanie na základe formulárov štandardizovaným vykazovaním na základe údajov, aby bolo možné sa viac spoliehať na automatizované nástroje, ktoré sú interoperabilné. Na tento účel budem úzko spolupracovať s dezignovaným výkonným podpredsedom pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu.

Spolu so zodpovednými komisármi budeme pracovať aj na digitálnych iniciatívach, ktoré uľahčujú fungovanie podnikom, najmä malým a stredným podnikom, a život ľuďom, ako je rozšírenie používania elektronických platforiem na zber a výmenu údajov na účely vykazovania a podnikania, a budeme pokračovať v práci na dátových priestoroch, digitálnej peňaženke a ďalších digitálnych riešeniach, ktoré Komisia poskytuje správnym orgánom a podnikom. Dôležité bude aj to, aby sa spoluzákonodarcovia rýchlo dohodli na príslušných pripravovaných iniciatívach, ako je DPH v digitálnom veku a elektronická fakturácia.

V neposlednom rade zavediem posilnenú kontrolu vhodnosti z hľadiska MSP a konkurencieschopnosti pre všetky nové legislatívne iniciatívy a zabezpečím jej dôsledné uplatňovanie.

7. Vykonávanie a zjednodušenie

S cieľom uľahčiť podnikanie a prehĺbiť jednotný trh zvolená predsedníčka poveruje každého komisára zjednodušením a vykonávaním právnych predpisov, ako sa uvádza v jej politických usmerneniach pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029. Poverovacie listy dezignovaných komisárov ďalej obsahujú horizontálne zameranie na zjednodušenie a vykonávanie vo všetkých portfóliách. V kontexte zjednodušenia je prierezovým cieľom vo všetkých portfóliách „znižovať povinnosti spojené s vykazovaním aspoň o 25 %, a pre MSP aspoň o 35 %“. Tieto horizontálne úlohy budú zahŕňať aj dialógy o vykonávaní so zainteresovanými stranami a prípravu výročných správ o pokroku v oblasti presadzovania a vykonávania v oblastiach, ktorými sa zaoberá každý komisár, pričom do ich koordinácie a prípravy bude priamo zapojený komisár pre vykonávanie a zjednodušenie.

Mohli by ste v záujme plnenia týchto horizontálnych cieľov rozvíjať, ako budú konkrétne opatrenia a metodika, ktoré plánujete prijať a uplatňovať v tejto súvislosti, inovatívne vo vzťahu k programu lepšej právnej regulácie, ako aj to, ako budú uvedené sektorové správy o pokroku súvisieť s výročnou správou Komisie o monitorovaní uplatňovania práva Európskej únie, ako sa bude včas monitorovať vykonávanie na vnútroštátnej úrovni a ako sa bude zistené nedodržanie predpisov náležite riešiť vhodnými opatreniami na presadzovanie práva?

Podľa politických usmernení predsedníčky budú hlavnými prioritami novej Komisie vykonávanie a zjednodušenie. EÚ v súčasnosti prijala niekoľko právnych predpisov, v ktorých sa stanovujú ambiciózne ciele. Napríklad: balík Fit for 55, digitálne desaťročie, ciele v oblasti zamestnanosti, zručností a chudoby v rámci Európskeho piliera sociálnych práv, ciele udržateľného rozvoja – pri všetkých z nich sú stanovené číselne vyjadrené ciele, ktoré sa často majú dosiahnuť do roku 2030. Na dosiahnutie ambiciózných cieľov, na ktorých sa EÚ dohodla, bude potrebné spoločné úsilie. Na strane Komisie sa na tento účel zmobilizuje celé kolégium.

Ako som uviedol vo svojej predchádzajúcej odpovedi, urýchlene zavediem nové zjednodušujúce a vykonávacie nástroje stanovené v politických usmerneniach. Budem dohliadať na priebeh záťažových testov existujúcich pravidiel, ktoré vykoná každý komisár a odbor, a koordinovať prácu s kolegami komisármi s cieľom predložiť návrhy na ich zjednodušenie, konsolidáciu a kodifikáciu.

Na získanie informácií pre tieto záťažové testy Komisia zavedie dva nové nástroje: dialógy o vykonávaní so zainteresovanými stranami, ktoré bude každý člen kolégia viesť aspoň dvakrát ročne, a kontroly skutočného stavu, pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel v praxi zo strany spoločností a správnych orgánov. Na základe zistení predložíme konkrétne návrhy na zjednodušenie a zníženie záťaže a vypracujeme zoznam hodnotení, ktoré sa budú každoročne predkladať spolu s pracovným programom Komisie. Tieto hodnotenia budú zamerané na jednotlivé právne predpisy alebo na niekoľko právnych predpisov, ktoré sú relevantné pre určité odvetvia alebo oblasti (kontroly vhodnosti).

Tento proces nám takisto pomôže splniť záväzok znížiť požiadavky na vykazovanie aspoň o 25 % a konkrétne pre MSP aspoň o 35 %. V rámci príprav na túto činnosť zabezpečím, aby sme mali dôveryhodnú základňu. Chcem skutočne pomôcť podnikateľom a ďalším zainteresovaným stranám tým, že im ušetrim čas, aby sa mohli sústrediť na inovácie, rozširovanie svojich podnikov a vytváranie ďalších pracovných miest v Európe.

O dosiahnutom pokroku, tak politickom, ako aj technickom, budeme informovať Európsky parlament. Komisári budú vypracúvať výročné správy o pokroku v oblasti presadzovania a vykonávania a budú ich predkladať svojim príslušným výborom Európskeho parlamentu a zloženiam Rady. Budem koordinovať toto úsilie, aby sa zabezpečili vhodné opatrenia nadväzujúce na diskusie.

Pokiaľ ide o vykonávanie, budem sa snažiť uľahčiť realizáciu našich politík v praxi. To znamená podporovať členské štáty, ale zároveň byť pripravený prijať opatrenia na presadzovanie právnych predpisov. Naším cieľom je takisto rozšíriť praktické a technické podporné opatrenia pre členské štáty, a to aj prostredníctvom Nástroja technickej podpory, a zapojiť viac aktérov EÚ do stanovovania priorít a stimulácie vykonávania. Vykonávanie sa uľahčí, ak sa prostredníctvom užšej spolupráce s členskými štátmi vyvinie väčšie úsilie o dosiahnutie toho, aby sa v prvom rade zabránilo vzniku problémov. Dialógy o vykonávaní budú slúžiť aj na identifikáciu prekážok vykonávania a najlepšieho spôsobu ich riešenia.

Dôležitým nástrojom zostanú postupy v prípade nesplnenia povinnosti. Nebudeme váhať ich použiť, keď bude zrejmé, že členský štát nie je ochotný vykonávať dohodnuté pravidlá. V prípade zistenia systémového porušovania právnych predpisov EÚ budeme naďalej prijímať opatrenia na presadzovanie práva. V súčasnosti prebieha viac ako 1 500 postupov v prípade nesplnenia povinnosti. V roku 2023 sa Komisia rozhodla predložiť Súdnemu dvoru rekordný počet prípadov vyžadujúcich si finančné sankcie (45).

8. Obnovenie dohody o lepšej tvorbe práva z roku 2016

V súvislosti so zjednodušením a zefektívnením právnych predpisov a ich vykonávania zvolená predsedníčka vo svojich politických usmerneniach pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029 navrhuje „obnoviť“ Medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe práva z roku 2016, „aby každá inštitúcia posudzovala vplyv a náklady na jej zmeny rovnakým spôsobom“. Jednou z osobitných úloh komisára pre vykonávanie a zjednodušenie bude viesť rokovania o „obnovenej medziinštitucionálnej dohode“.

Aké konkrétne revízie Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva plánujete navrhnuť, a to aj pokiaľ ide o nezávislosť a transparentnosť posúdení vplyvu a úlohu výboru pre kontrolu regulácie, ako aj o záväzok Komisie skutočne pred návrhom predkladať posúdenie vplyvu vždy, keď to vyžaduje program lepšej právnej regulácie, a ako tieto revízie ovplyvnia efektívnosť legislatívneho procesu a rovnováhu rozhodovacích právomocí?

Takmer pred desiatimi rokmi sa tieto tri inštitúcie spojili, aby spoločne realizovali svoj záväzok vytvárať politiku, ktorá je transparentná a založená na dôkazoch. Bol to významný okamih, keď sme prevzali spoločnú zodpovednosť za vytvorenie vysokokvalitných právnych predpisov Únie, prostredníctvom ktorých sa dosahujú jej politické ciele.

Táto dohoda štruktúrovala našu spoluprácu a vyjadrila náš spoločný záväzok zlepšiť spôsob tvorby právnych predpisov EÚ tým, že sa zabezpečí, aby sa všetky tri inštitúcie zaviazali k úprimnej a transparentnej spolupráci počas celého legislatívneho cyklu. V dohode sa uznáva a opätovne zdôrazňuje kľúčová úloha a demokratická zodpovednosť Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o lepšiu reguláciu, programovanie, transparentnosť a koordináciu, využívanie delegovaných a vykonávacích aktov, ako aj zjednodušenie.

V posledných rokoch sme vykonali mnohé ustanovenia dohody, napríklad pokiaľ ide o dialóg s Európskym parlamentom a Radou pred prijatím pracovného programu aj po ňom, v kontexte ročného programovania alebo pokiaľ ide o záväzky Komisie vykonávať posúdenie vplyvu a hodnotenia. Podľa nášho posúdenia dohoda vo väčšine ohľadov funguje dobre.

Domnievam sa však, a to aj na základe politických usmernení, že ju možno posilniť, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie zásad a cieľov lepšej regulácie a zjednodušenia. Kľúčovou prioritou pre nás je nájsť pragmatické spôsoby, ako zabezpečiť, aby každá inštitúcia vykonala primerané posúdenia vplyvov v súvislosti s jej podstatnými zmenami návrhu Komisie. Navrhujem preto, aby sme sa spoločne snažili dohodnúť na tom, čo predstavujú podstatné zmeny, a aby sme lepšie stanovili rozsah ich posudzovania. Chcem s vami spolupracovať aj na tom, aby sme našli spoločnú metodiku na posudzovanie vplyvov a nákladov. Tým by sa zlepšila kvalita informácií, ktoré majú spoluzákonodarcovia k dispozícii počas legislatívneho procesu, bez toho, aby sa obmedzili ich politické výsady alebo aby sa do nich zasahovalo.

Som presvedčený, že spoločným úsilím sa nám podarí nájsť praktické riešenia na dosiahnutie týchto cieľov, a to pri plnej transparentnosti a rešpektovaní demokratických zásad nášho legislatívneho procesu a s obmedzeným vplyvom na trvanie legislatívnych postupov.

Som odhodlaný zabezpečiť, aby moji kolegovia komisári dodržali záväzok uvedený v dohode, že k novým návrhom s významným hospodárskym, sociálnym a environmentálnym vplyvom budú pripojené posúdenia vplyvu, v ktorých sa preskúma, ako účinne a transparentne dosiahnuť politické ciele.

Výbor pre kontrolu regulácie bude v súlade s príslušnými ustanoveniami dohody naďalej vykonávať objektívnu kontrolu kvality posúdení vplyvu vypracovaných Komisiou. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem plne odhodlaný zachovať nezávislosť a nestrannosť výboru a osvedčený postup nediskutovať o posúdeniach vplyvu alebo hodnoteniach s jednotlivými zainteresovanými stranami. Výbor poskytol neoceniteľnú podporu rozhodovacieho procesu Komisie a zabezpečil, aby sa návrhy kolégia zakladali na vysokokvalitných posúdeniach vplyvu, hodnoteniach a kontrolách vhodnosti založených na spoľahlivých dôkazoch. Musíme posilniť to, čo sme dosiahli od začiatku, pričom regulačná kontrola kvality sa vykoná profesionálne a nestranne. Zabezpečíme, aby bol výbor vždy zložený z členov s rozsiahlymi odbornými znalosťami v troch hlavných oblastiach analýzy: ekonomickej, sociálnej a environmentálnej. Jeho vyvážené zloženie je ďalšou zárukou toho, že kľúčové vplyvy návrhov budú podrobené dôkladnej analýze.

Okrem toho prikladám veľký význam transparentnosti. Zabezpečím, aby boli spolu s návrhom k dispozícii všetky podklady a stanoviská výboru, aby sa zabezpečili najvyššie štandardy transparentnosti a zároveň sa zachoval priestor na rozhodovanie.

Otázka Výboru pre rozpočet

9. Vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zaostáva za harmonogramom, čo vedie k riziku straty finančných prostriedkov EÚ.

Aké sú Vaše plány na urýchlenie vykonávania mechanizmu pri súčasnom zabezpečení kvality vykonávania a dodržiavania uplatniteľného právneho rámca, najmä vzhľadom na osobitnú správu Dvora auditorov č. 13/2024? Aké ponaučenia vyvodzujete zo svojich predchádzajúcich skúseností – čo fungovalo, čo je potrebné zlepšiť v koncepcii tohto nástroja, aby sa zabezpečila pridaná hodnota, územná rovnováha a rešpektovanie medziinštitucionálnych úloh?

Významná časť prvej polovice existencie mechanizmu bola venovaná rokovaniu o 27 plánoch obnovy a odolnosti a ich prijatiu; krátko nato sa pristúpilo k zásadnej revízii týchto plánov s cieľom riešiť nové výzvy, ktoré priniesla energetická kríza spôsobená nevyprovokovanou agresiou Ruska voči Ukrajine. Napriek tomu, že v krátkom období došlo k akumulovaniu bezprecedentných krízových situácií, prebieha vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v podstate podľa plánu. Začal sa vykonávať v roku 2021 a už sme vyčerпали viac ako 50 % grantov pridelených na schválené plány a celkovo 41 % prostriedkov pridelených na čerpanie, ak sa vezmú do úvahy granty aj pôžičky, po splnení 1 682 míľnikov a cieľov zo strany členských štátov. Tempo žiadostí o platbu sa výrazne zrýchlilo aj po tom, ako bola minulý rok dokončená revízia plánov súvisiacich so zavedením kapitola plánu REPowerEU (počet žiadostí o platbu stúpol z 23 v roku 2023 na odhadovaných 45 v roku 2024). Očakávame, že od zavedenia mechanizmu do konca roka 2024 sa vyplatí celkovo 300 miliárd EUR, čo predstavuje takmer polovicu viazaných prostriedkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Časový rámec mechanizmu je zároveň veľmi obmedzený, a preto je dôležité, aby sa jeho vykonávanie ešte urýchlilo. Z tohto dôvodu by sme sa mali spoločne sústrediť na to, aby sa plány obnovy a odolnosti realizovali včas a aby sa zabezpečilo, že sa Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti úspešne vykoná do konca roka 2026.

Ako výkonný podpredseda pre hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí, som zabezpečil, aby Komisia pozorne sledovala vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v každom členskom štáte, a to aj prostredníctvom konzultácií so zainteresovanými stranami a s miestnymi a regionálnymi orgánmi, a intenzívne som s nimi spolupracoval na riešení vznikajúcich problémov a na predchádzaní oneskoreniam alebo ich skracovaní. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára pre hospodárstvo a produktivitu, zabezpečím, aby sa v úsilí v týchto oblastiach pokračovalo a aby sa prehĺbili naše konzultácie so zainteresovanými stranami a s miestnymi a regionálnymi orgánmi.

Čerpanie prostriedkov sa síce musí ešte viac zrýchliť, ale nemalo by sa tak diať na úkor zníženia kvality nášho posudzovania uspokojivého plnenia míľnikov a cieľov alebo revíziou existujúcich plánov s cieľom znížiť úroveň ich ambicióznosti. Ak je to užitočné na urýchlenie vykonávania, členské štáty môžu požiadať o ciele zmeny svojich plánov a Komisia takéto revízie podporí. Na tento účel sme nedávno prijali opatrenia na zjednodušenie procesu zmeny plánov a objasnili sme podmienky, za ktorých môžu členské štáty požiadať o zmeny s cieľom znížiť administratívnu záťaž a zjednodušiť vykonávanie opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Členské štáty môžu požiadať o zmenu svojho plánu vrátane nahradenia celých opatrení aj v prípade zásadnejších otázok, ale len za predpokladu, že sa pôvodná ambícia neznižuje a že sú stále splnené všetky kritériá posudzovania. Komisia bude naďalej spolupracovať s členskými štátmi na hľadaní riešení, ktorými sa zabezpečí, aby plány zostali vysokokvalitné a dali sa realizovať načas.

V priebehu niekoľkých auditov Európsky dvor audítorov uznal výhody Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a poukázal na niektoré oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť. Nedávno kritizoval to, čo považuje za pomalé vyplácanie a čerpanie prostriedkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, hoci vo svojej analýze Dvor audítorov nezohľadnil výrazné zrýchlenie a pokrok vo vyplácaní prostriedkov v roku 2024. Komisia prijala a vykonala väčšinu odporúčaní Dvora audítorov týkajúcich sa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Poznatky získané z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ukázali, do akej miery boli prostriedky tohto mechanizmu účinné pri podpore spoločných priorít EÚ a vykonávaní kľúčových, dlho očakávaných štrukturálnych reforiem. Ukázalo sa, že v prípade ambiciózných plánov obnovy a odolnosti sa dosiahol pokrok vo všetkých šiestich pilieroch, ktoré vymedzujú rozsah pôsobnosti mechanizmu, najmä pokiaľ ide o zelenú a digitálnu transformáciu a sociálno-ekonomickú konvergenciu. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti bol vytvorený s dvomi hlavnými cieľmi: podpora obnovy a zvýšenie odolnosti.

Pokiaľ ide o prvý cieľ, podporu obnovy: možno povedať, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti bol úspešný. Pomohol zvýšiť verejné investície, čo je bezprostredne po kríze bezprecedentný výsledok, znížil rizikové prirážky k štátnym dlhopisom a prispel k veľmi potrebnému zvýšeniu dôvery v EÚ na začiatku krízy. V budúcnosti sa očakáva, že reformy a investície v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ďalej zvýšia rastový potenciál členských štátov. Aj keď to budeme môcť v plnej miere posúdiť až neskôr, existuje mnoho príkladov už vykonaných investícií a reforiem, ktoré jednoznačne prinášajú pozitívne zmeny v praxi.

Pokiaľ ide o druhý cieľ, zvýšenie odolnosti: Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti podporuje bezprecedentné reformné úsilie v celej EÚ. Ukázal, že je výhodné kombinovať reformy s investíciami a vyplácať prostriedky na základe dosiahnutia vopred stanovených výstupov a výsledkov, a nie na základe vynaložených nákladov. Už teraz viedol k výraznému zrýchleniu vykonávania kľúčových reforiem v súlade s prioritami EÚ, ktoré EÚ už mnoho rokov často presadzovala v rámci európskeho semestra. Napríklad významný podiel zelených a digitálnych opatrení vo všetkých plánoch nepochybne podporuje dvojakú transformáciu v Európe, zatiaľ čo investíciami do vzdelávania, rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností sa zvýši odolnosť európskej pracovnej sily voči meniacim sa trhovým podmienkam.

Ukázalo sa tiež, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je vďaka svojmu širokému rozsahu pôsobnosti a jednotnému súboru pravidiel flexibilný a vie sa prispôbiť vyvíjajúcim sa výzvam. Zároveň sa, samozrejme, treba poučiť a strednodobé hodnotenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti poukázalo na priestor na zlepšenie. Je nevyhnutné najmä ďalej uspokojovať potrebu transparentnosti a zjednodušenia. V súčasnosti sú verejne dostupné údaje o 100 najväčších konečných príjemcoch prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v jednotlivých členských štátoch a tieto údaje sa aktualizujú dvakrát ročne. Bola vytvorená verejná hodnotiacia tabuľka a mapa projektov s podrobnými údajmi o vykonávaní. V budúcnosti bude Komisia naďalej zvažovať všetky možnosti zvýšenia transparentnosti, ktoré sú v súlade s nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, pričom náležite zohľadní administratívnu záťaž.

Pokiaľ ide o regionálnu rovnováhu, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti vďaka svojmu distribučnému kľúču a zameraniu na riešenie odporúčaní pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra a spoločných priorít EÚ prispel k tomu, aby sa predišlo hospodárskym a sociálnym rozdielom v dôsledku pandémie, a očakáva sa, že posilní konvergenciu v celej EÚ. Regionálny rozmer mechanizmu však nie je rozpracovaný vo všetkých národných plánoch rovnako a často nie je dostatočne silný, pretože národné plány boli vypracované za výnimočných okolností. Napriek tomu sú regionálne a miestne zainteresované strany dôležitými aktérmi a príjemcami pri vykonávaní reforiem a investícií v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Preto by sa malo primerane podporovať ich zapojenie do vykonávania mechanizmu a ich administratívne kapacity.

V súvislosti s budúcim dlhodobým rozpočtom EÚ sa Komisia pri vypracúvaní svojich návrhov môže inšpirovať niektorými úspešnými prvkami Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, napríklad prepojením reforiem a investícií. Jedným z prvkov mechanizmu, ktorý by sa mohol zlepšiť, je uľahčenie cezhraničných projektov. Napriek tomu, že do plánov obnovy a odolnosti bolo zahrnutých niekoľko opatrení súvisiacich s dôležitými projektmi spoločného európskeho záujmu a cezhraničné opatrenia v kapitolách plánu REPowerEU, vnútroštátne riadenie mechanizmu dostatočne nepodporilo cezhraničnú spoluprácu. Zároveň je dôležité v plnej miere podporovať zásadu partnerstva a úlohu regionálnych a miestnych orgánov a zachovať hlavný cieľ, ktorým je zníženie regionálnych rozdielov, ako vyplýva zo zmluvy.

Pokiaľ ide o medziinstitucionálnu spoluprácu v oblasti vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Komisia veľmi úzko spolupracuje s Parlamentom a Radou. Spolu s kolegom komisárom pre hospodárstvo som mal tú česť zastupovať Komisiu vo všetkých 16 dialógoch o obnove a odolnosti s Parlamentom a útvary Komisie sa zúčastnili

na viac ako 30 zasadnutiach pracovnej skupiny Parlamentu pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Komisia takisto denne poskytovala Parlamentu včasné a komplexné informácie o vykonávaní. Táto úroveň zapojenia presahuje formálne požiadavky na podávanie správ a zodpovednosť stanovené v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, zabezpečím, aby Komisia pokračovala vo vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti čo najtransparentnejším a najzodpovednejším spôsobom, a budem na tento účel spolupracovať s dezignovaným výkonným podpredsedom pre súdržnosť a reformy.

Otázka Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

*10. Ako zabezpečíte, aby vykonávanie programu lepšej právnej regulácie pomohlo zlepšiť situáciu v oblasti zamestnanosti v celej EÚ, zaručilo *acquis* EÚ v oblasti pracovného práva a nevedlo k menším právam zamestnancov a nižším sociálnym normám, ani nebránilo ďalším legislatívnym iniciatívam a vykonávaniu akčného plánu na implementáciu Európskeho piliera sociálnych práv vrátane jeho hlavných cieľov? Aké konkrétne kroky podniknete na posilnenie monitorovania vzostupnej sociálnej konvergenie v EÚ?*

Naďalej sa usilujem o zabezpečenie sociálnej spravodlivosti a silnejšieho sociálneho trhového hospodárstva v Európskej únii. Cieľom Komisie je zachovať vysoké sociálne štandardy a plniť ciele EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí do roku 2030, ako aj pokračovať vo vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv obnovením svojho akčného plánu. Na dosiahnutie týchto cieľov zároveň potrebujeme, aby sa niektoré pravidlá a politiky ľahšie vykonávali a presadzovali, a na to sa zameriavame v rámci nášho úsilia o zjednodušenie.

V prípade priorit, ktoré stanovila predsedníčka von der Leyenová – podpora konkurencieschopnosti a produktivity EÚ, zjednodušenie existujúcich pravidiel a zníženie administratívnej záťaže a záťaže spojenej s vykazovaním –, nejde o dereguláciu ani o zníženie našich vysokých štandardov. Našou ambíciou je dosiahnuť väčšiu spoločnú prosperitu pre všetkých Európanov, a to aj prostredníctvom ďalšieho zvyšovania životnej úrovne a vykonávania piliera sociálnych práv.

Naše sociálne trhové hospodárstvo je stredobodom našej konkurencieschopnosti. Dobré vzdelávanie, poskytovanie zdravotnej starostlivosti a záchranné sociálne siete priťahujú do Európy talenty a investície. Je potrebné ich zachovať a v prípade potreby posilniť. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára pre konkurencieschopnosť a produktivitu a pre vykonávanie a zjednodušenie, budem sa aj naďalej usilovať o to, aby politika zamestnanosti a sociálna politika boli v centre pozornosti v oboch mojich portfóliách, pričom budem čerpať zo svojich rozsiahlych skúseností v oblasti sociálneho dialógu a vykonávania piliera sociálnych práv.

V nedávnej správe Maria Draghiho je zároveň predstavený určitý druh výzvy na to, aby sa Európa zjednotila, odstránila prekážky, ktoré naďalej rozdrobujú jednotný trh, a zabezpečila, aby predpisy dosahovali svoje ciele účinne bez toho, aby nadmerne zaťažovali ľudí alebo podniky. Preto sa chystáme vstúpiť do nového inštitucionálneho cyklu s jasným cieľom: zabezpečiť, aby sme dosiahli ambiciózne ciele – vrátane cieľov v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti do roku 2030 – poskytnutím potrebnej podpory pracovníkom a podnikom. To si bude vyžadovať aj úzku spoluprácu v rámci ekonomického a sociálneho portfólia a pravidelný dialóg so sociálnymi partnermi s cieľom stimulovať produktivitu a konkurencieschopnosť, zjednodušiť pravidlá EÚ, podporiť digitalizáciu a minimalizovať administratívnu záťaž.

Pracovné právo EÚ zohráva kľúčovú úlohu pri podpore spravodlivého jednotného trhu a zabezpečovaní kvalitných pracovných miest. Pod mojím vedením a pod vedením komisára Schmita sme v posledných rokoch dosiahli významný pokrok a prijali sme kľúčové nástroje, ako je smernica o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach, smernica o minimálnych mzdách a smernica o práci pre platformy. Tieto nástroje boli pripravené v súlade so zásadami lepšej právnej regulácie. Posilnený test konkurencieschopnosti a test MSP a záväzok znížiť záťaž spojenú s vykazovaním, ktoré budem koordinovať, nemajú za cieľ zastaviť ďalší sociálny pokrok v EÚ. Ich cieľom je naopak ušetriť čas podnikateľom, pracovníkom a občanom, aby sa mohli sústrediť na inovácie, naplno využiť ich potenciál, rozšíriť ich podnikanie a vytvoriť viac kvalitných pracovných miest.

Takisto sa budeme usilovať zabezpečiť, aby sa v našich posúdeniach vplyvu zohľadňovali sociálne vplyvy vrátane posúdenia distribúcie, kedykoľvek to bude možné.

Pokiaľ ide o európsky semester, jeho sociálny rozmer sa výrazne posilnil a Komisia bude naďalej uplatňovať integrovaný prístup k monitorovaniu hospodárskeho a sociálneho vývoja v členských štátoch a vydávaní odporúčaní pre jednotlivé krajiny. V tejto súvislosti budem priamo podriadený predsedníčke a budem úzko spolupracovať s dezignovanou výkonnou podpredsedníčkou pre ľudí, zručnosti a pripravenosť.

Komisia už v cykle semestra 2024 použila zásady rámca sociálnej konvergenie s cieľom posilniť posudzovanie rizík pre vzostupnú sociálnu konvergenciu v členských štátoch. Ak budem potvrdený vo funkcii, budem sa naďalej zasadzovať o jeho ďalšie vykonávanie, a to aj v súlade s ustanoveniami, ktorými sa pilier sociálnych práv začleňuje do nového rámca správy hospodárskych záležitostí.

Otázka Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

11. Ako plánujete dosiahnuť komplexné posúdenie existujúcich právnych predpisov EÚ s cieľom identifikovať a riešiť prekryvanie a ako zapojíte zainteresované strany do tohto procesu? Ktoré legislatívne oblasti sa v kontexte zjednodušenia uprednostnia a aké konkrétne opatrenia navrhnete na zníženie administratívnej záťaže a záťaže spojenej s vykazovaním pre spoločnosti EÚ bez toho, aby sa ohrozili normy EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa? Ako v rámci svojej úlohy riešiť rozdrobenosť začleníte kontrolu vhodnosti z hľadiska jednotného trhu do nového rámca nástroja na koordináciu konkurencieschopnosti s cieľom zdôrazniť prínosy opatrení EÚ vrátane právnych predpisov pre jednotný trh a spotrebiteľov v EÚ?

Predsiedníčka v politických usmerneniach poverila každého komisára, aby vykonal záťažový test *acquis* EÚ. Komisia na základe výsledkov týchto záťažových testov predloží návrhy na odstránenie prekryvania a rozporov pri súčasnom zachovaní vysokých štandardov. Budem preto spolupracovať s kolegami komisármi na tejto rozsiahlej práci, ktorej cieľom je preskúmať existujúce právne predpisy s cieľom zjednodušiť, kodifikovať a konsolidovať právne predpisy EÚ. Táto práca bude postupne pokrývať celé *acquis* vrátane právnych predpisov predložených počas minulého funkčného obdobia.

Východiskovým bodom sú informácie a poznatky, ktoré sme získali od zainteresovaných strán prostredníctvom cielených konzultácií, osvetovej činnosti a špecializovanej výzvy na predkladanie podkladov v roku 2023.

Zainteresované strany najčastejšie požadovali zjednodušenie vykazovania a odstránenie prekryvania. Požadovali viac usmernení, ako aj digitalizáciu a plynulejší tok údajov. Poukázali aj na to, že je dôležité zabezpečiť, aby boli pravidlá jednoduché a uplatňovali sa primerane. MSP zdôrazňujú, že je dôležité dodržiavať zásadu „najskôr myslieť na malých“.

Tieto príspevky predstavujú pevný základ našej práce, ale urobíme ešte viac. Budem dohliadať na zavádzanie nových spôsobov užšej spolupráce so zainteresovanými stranami s cieľom dosiahnuť výsledky. Ako sa takisto podrobne uvádza v mojich odpovediach na otázky Výboru pre právne veci, každý komisár bude najmenej dvakrát ročne diskutovať so zainteresovanými stranami o vykonávaní a zjednodušení. Tieto dialógy o vykonávaní sú jedným z nástrojov, ktoré použijeme na informovanie o našich záťažových testoch *acquis* EÚ, pričom zachováme politické ciele a vysoké štandardy.

Zavedieme aj kontroly skutočného stavu, ktoré nám umožnia osloviť skutočných odborníkov z praxe. Odbory Komisie budú úzko spolupracovať so spoločnosťami, správnymi orgánmi a s ďalšími zainteresovanými stranami, ktoré sa podieľajú na vykonávaní pravidiel EÚ, s cieľom identifikovať a riešiť praktické otázky, ako sú povolenia, povoľovanie alebo záťaž spojená s dodržiavaním predpisov.

Výsledok záťažových testov bude dvojaký. Určíme cielené opatrenia na zjednodušenie alebo racionalizáciu právnych predpisov, ktoré budeme môcť riešiť priamo. V prípadoch, keď bude na analýzu potrebný dlhší čas, budeme pokračovať v hodnoteniach a kontrolách vhodnosti s cieľom identifikovať duplicitu, prekryvanie a neefektívnosť. Najvýznamnejšie návrhy budú každoročne zahrnuté do pracovného programu Komisie.

Pokiaľ ide o nástroj na koordináciu konkurencieschopnosti, ten premietne priority v oblasti konkurencieschopnosti pre celú EÚ do koordinovaných vnútroštátnych politík, pričom sa zabezpečí verejné a súkromné financovanie každej strategickej priority. Celkovým cieľom tohto nástroja a fondu pre konkurencieschopnosť bude posilniť súdržnosť medzi investičnou kapacitou EÚ a vnútroštátnymi politikami. To by prinieslo väčšiu istotu, predvídateľnosť a rozsah na jednotnom trhu.

Keďže práce potrebné na uvedenie tohto nástroja do praxe sa ešte len musia začať, nie je v súčasnosti možné stanoviť jeho hlavné zložky. Vzhľadom na to sú jednotný trh a širšie podnikateľské prostredie kľúčovými rozmermi konkurencieschopnosti, ako sa zdôrazňuje v najnovšej výročnej správe o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti. Jednotný trh má potenciál vytvoriť ešte väčšie úspory z rozsahu, prilákať viac priamych zahraničných investícií, poskytnúť našim spoločnostiam lepšie podmienky na rozvoj a tvorbu kvalitných pracovných miest a lepšie ponuky pre našich spotrebiteľov pri zachovaní vysokej úrovne ochrany. Musíme zabezpečiť, aby sa naplno využil jeho hospodársky a sociálny potenciál.

Pozri aj odpoveď na otázku 4 o nástroji na koordináciu konkurencieschopnosti a o fonde pre konkurencieschopnosť.

Otázka Výboru pre ústavné veci

12. Kedy plánujete začať nové rokovania o MID o zjednodušení a lepšej tvorbe práva a ktoré oblasti (alebo časti) MID plánujete revidovať? Aké opatrenia považujete za potrebné na dosiahnutie cieľov lepšej právnej regulácie pri príprave nových iniciatív vrátane delegovaných a vykonávacích aktov? Ste pripravený podporiť rozšírenie práva iniciatívy Parlamentu na zmenu a zrušenie existujúcich právnych predpisov?

Ako plánujete viesť potrebný dialóg s Parlamentom v procese ročného a viacročného programovania podľa článku 17 ods. 1 ZEÚ a ustanovení MID o lepšej tvorbe práva o viacročnom plánovaní s cieľom vypracovať spoločné závery troch inštitúcií, ktoré budú odrážať skutočnú trojstrannú zmluvu na toto legislatívne obdobie?

Pozri aj odpoveď na otázku 8.

Medziinštitucionálna dohoda o lepšej tvorbe práva je dôležitým nástrojom na prehĺbenie spolupráce medzi inštitúciami s cieľom účinne plniť politické ciele v záujme našich občanov a podnikov a zároveň predchádzať zbytočnej záťaži. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, navrhmem, aby sme spoločne obnovili túto dohodu a posilnili náš spoločný záväzok dosiahnuť transparentnú tvorbu politiky založenú na dôkazoch.

Na základe cieľov vykonávania a zjednodušenia, ktoré uviedla predsedníčka von der Leyenová, bude hlavnou prioritou Komisie nájsť pragmatické spôsoby, ako zabezpečiť, aby každá inštitúcia vykonala primerané posúdenia vplyvov v súvislosti s jej podstatnými zmenami návrhu Komisie. Navrhmem preto, aby sme sa spoločne snažili dohodnúť na tom, čo sú podstatné zmeny, a aby sme lepšie stanovili rozsah ich posudzovania. Chcem s vami spolupracovať aj na tom, aby sme našli spoločnú metodiku na posudzovanie vplyvov a nákladov. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, predložím Európskemu parlamentu a Rade prvý súbor nápadov a návrhov a vypočujem si vaše reakcie a návrhy.

V roku 2019 sa Komisia zaviazala reagovať na uznesenia Parlamentu podľa článku 225 ZFEÚ legislatívnymi návrhmi pri plnom dodržaní zásad proporcionality, subsidiarity a lepšej tvorby práva. V minulom funkčnom období Komisia reagovala kladne na 24 z 25 takýchto uznesení. Jediný prípad, keď sme nereagovali kladne na uznesenie podľa článku 225 – uznesenie o plánovaní pre prípad nepredvídaných udalostí viacročného finančného rámca – bol spôsobený tým, že sme medzitým dosiahli spoločné výsledky v oblasti VFR a nástroja NextGenerationEU.

Komisia sa zaviazala, že v budúcnosti bude ďalej posilňovať spoluprácu s Parlamentom v nadväznosti na uznesenia podľa článku 225 tým, že požiada komisárov, aby sa zúčastnili na štruktúrovaných dialógoch s príslušnými parlamentnými výbormi s cieľom určiť ďalší postup. Táto skutočnosť sa odráža v poverovacích listoch pre všetkých dezinovaných komisárov.

Dialóg s Parlamentom bude mať zásadný význam aj pre proces ročného a viacročného plánovania. Naše spoločné závery o prioritách na nadchádzajúce obdobie budú vychádzať z politických usmernení, ktoré sú výsledkom intenzívnych konzultácií s Európskym parlamentom. Tieto spoločné závery budú zase tvoriť pevný základ pre podrobnejšie spoločné každoročné vyhlásenia o legislatívnych prioritách na nasledujúci rok.

Otázka Podvýboru pre daňové otázky

13. Konkurencieschopnosť a daňový mix

V strednodobom až dlhodobom horizonte bude mať starnutie obyvateľstva a digitalizácia značný vplyv na daňové systémy. Komisia vo svojej výročnej správe o daniach za rok 2024 poukazuje na široký konsenzus o potrebe opätovne vyvážiť daňový mix a presunúť daňové zaťaženie z práce inam. Ako plánujete postupovať a zabezpečiť, aby „naš daňový systém zohrával kľúčovú úlohu pri podpore dekarbonizácie a konkurencieschopnosti Európy s cieľom zabezpečiť sociálnu spravodlivosť“, ako sa uvádza vo Vašom poverovacom liste? Aké kroky by ste navrhli prijať na odstránenie daňových prekážok cezhraničných investícií a daňových a regulačných prekážok medzi členskými štátmi s cieľom zjednodušiť náš daňový systém a zvýšiť konkurencieschopnosť? Predložíte návrhy v oblasti kapitálových ziskov a zdaňovania majetku s cieľom zabezpečiť sociálnu spravodlivosť? Aké ďalšie daňové opatrenia by sa vzhľadom na nedávne analýzy inštitúcií, ako je MMF, mohli vypracovať s cieľom zabezpečiť, aby stanovovanie cien uhlíka neprímerane nezasiahlo chudobnejšie komunity, ani nezhoršovalo rozdiely medzi bohatými a menej bohatými členskými štátmi?

Ak vezmeme do úvahy súčasný daňový mix EÚ27, dane z práce predstavujú v priemere viac ako 50 % celkových daňových príjmov, zatiaľ čo daň z pridanej hodnoty (DPH) predstavuje približne 20 % a daň z príjmov právnických osôb o niečo menej ako 10 %. Dlhodobé štrukturálne zmeny, napríklad demografické zmeny a digitalizácia, ovplyvňujú spôsob, akým pracujeme, vyrábame a spotrebúvame, a preto si vyžadujú prehodnotenie, ako rozšíriť daňový mix, aby sme zabezpečili, že daňové systémy budú môcť naďalej získavať príjmy potrebné na udržanie sociálneho trhového hospodárstva. Úprava daňového mixu je dôležitá aj na riešenie výziev súvisiacich so zmenou klímy a na zlepšenie konkurencieschopnosti. Napríklad daňový mix, ktorý by bol odolný voči budúcim zmenám, by mal podporiť investície do výskumu a vývoja, a tým prispieť k vyšším investíciám do zelených a digitálnych riešení. Okrem toho možno zvážiť prechod od zdaňovania práce, ktoré vo všeobecnosti brzdí rast a zamestnanosť, k zdaňovaniu činností vytvárajúcich vonkajší vplyv, a to aj rozšírením existujúcich daňových základov so zameraním na zelené dane a dane z majetku. Musíme mať pritom na pamäti potrebu znížiť nerovnosti a zabezpečiť sociálnu spravodlivosť.

Monitorovanie zdaňovania je dôležitým prvkom hospodárskeho dohľadu. Komisia poskytuje členským štátom odporúčania týkajúce sa daňových politík v kontexte európskeho semestra. V prípade potvrdenia vo funkcii komisára by som v úzkej spolupráci s komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast zabezpečil, že vypracujeme ciele odporúčania v oblasti daňovej politiky, ktoré podporia rast a konkurencieschopnosť, spravodlivé rozdelenie príjmov a podporia zelenú transformáciu. Odporúčania budú podkladom pre budúce vykonávanie nového rámca správy hospodárskych záležitostí, keďže „daňový mix odolný voči budúcim zmenám“ by sa mal začleniť do nových strednodobých fiškálnych štrukturálnych plánov. Pomôže to takisto znížiť daňové prekážky cezhraničných investícií, ako aj iné fiškálne a regulačné prekážky medzi členskými štátmi.

Podporovať budem aj globálne diskusie o zdaňovaní majetku na medzinárodných fórach, ako sú OECD, G20 a OSN. Budem sa usilovať o lepšie monitorovanie vývoja a meranie rozdielov v bohatstve, ktoré súvisia s tvorbou bohatstva (toky) a pretrvávaním bohatstva (zásoby), ako aj o rovnováhu medzi zdaňovaním príjmov z práce a zdaňovaním príjmov z kapitálu osobnej povahy. Komisia začne vypracovávať štúdiu, v ktorej preskúma dane z majetku v EÚ, aby podporila informovanú diskusiu.

Budem takisto podporovať prácu na multilaterálnom prístupe k zdaňovaniu digitálneho hospodárstva. EÚ a jej členské štáty sa aktívne podieľajú na medzinárodných rokovaníach o dvojpilierovom riešení daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva v inkluzívnom rámci OECD/G20 pre boj proti BEPS. Takéto riešenie by pomohlo zvýšiť konkurencieschopnosť EÚ vytvorením spravodlivejšieho a predvídateľnejšieho globálneho daňového systému. Prvý pilier, ktorý zabezpečuje spravodlivé rozdelenie zisku do jurisdikcií, v ktorých sa nachádzajú zákazníci, by pomohol vyrovnáť podmienky pre spoločnosti so sídlom v EÚ tým, že by sa obmedzili možnosti presunu zisku do jurisdikcií s nízkym zdanením a zabezpečili spravodlivé daňové príspevky od globálnych konkurentov.

Druhý pilier, ktorý sa v EÚ zaviedol prostredníctvom smernice o druhom pilieri z decembra 2022, znižovaním daňových nezrovnalostí podporuje vyváženejšie a konkurencieschopnejšie podnikateľské prostredie v EÚ a pomáha obmedzovať agresívne daňové plánovanie. Pomôžem povzbudiť čo najviac jurisdikcií na celom svete, aby zaviedli pravidlá alebo urýchlili spolupracovali pri účinnej výmene informácií s cieľom umožniť uplatňovanie druhého piliera tým, ktorí sa k nemu pripojili.

Komisia napokon navrhla „Podnikanie v Európe: rámec pre zdaňovanie príjmov“ (BEFIT) a „Daňový systém ústredia pre MSP“ (HOT) s cieľom znížiť daňové prekážky cezhraničných investícií a zvýšiť konkurencieschopnosť. Ak budem potvrdený vo funkcii, budem spolupracovať s komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast, aby som nadviazal na tieto návrhy a zjednodušil podnikateľské prostredie na jednotnom trhu.

Na týchto daňových otázkach budem úzko spolupracovať s komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast.